

i 1849 ved Forbedlingen af Kredse ikke havde taget Hensyn til Kjøbstæderne, saa kan dette vel, saaledes som Resultatet nu stiller sig, synes at være saa; men lige det Modsatte har dog i Virkeligheden været Tilfældet, idet man nemlig i 1849 troede at komme Kjøbstædernes Interesser imøde ved saavidt muligt at lægge en Kjøbstad i hver Kreds. Det har nu vist sig, at dette ikke har fremkaldt det Resultat, som man ønskede, men det er ialtsald vist, at det ikke er forsælligt, at man i sin Tid er gaaet Kjøbstæderne for nær. Dette være iøvrigt, som det vil, saa forekommer det mig dog at være en overordentlig Ubillighed, at en Kjøbstad, som er af den Betydning som f. Ex. Horsens, som stiller 13 à 1400 Vælgere paa Benene, og hvor Vælgene møde saa at sige til sidste Mand, ikke ved Folkethingsvalgene kan sætte en Folkethingsmand igjennem. Man maa lægge Mærke til, at Kjøbstædernes Vælgere i Reglen paa enkelte Undtagelser nær møde forholdsvis overordentligt talrigt og i Reglen stemme som een Mand, skjøndt det er forgyæves. Denne Tør hos Kjøbstadbefolkningen for at benytte Valgretten bør man ikke bidrage til at fjølne; men vi have allerede seet, at der er enkelte Steder, hvor Kjøbstadbefolkningen har tabt Lyften til at gjøre Brug af den, netop paa Grund af, at den med Sikkerhed kan vide, at den ikke kan sætte noget Valg igjennem. Jeg skal saaledes eksempelvis for Kallundborgs Vedkommende gjøre opmærksom paa, at det er meget beklageligt at see Folk dersteds ved den egentlige Valghandling med stor Stemmesleerhed stemme paa en Kandidat, uagtet de med temmelig stor Sikkerhed isorveien kunne vide, at deres Valg vil blive omstyrret ved den Valghandling, som nogle Dage efter foregaaer paa et andet Sted. Saadanne Uligheder troer jeg nu virkelig, at der er stærk Opfordring til at tage under Overveielse i dette Tilfælde, hvor vi dog skulle have en forandret Valglov vedtagen. Jeg skal ganske vist ikke undervurdere den Betragtning, som før blev gjort gjældende af den høitærede Indenrigsminister, at en Forhandling herom let kunde fremkalde ikke ubetydelig Uenighed mellem forskjellige Sider af Rigsdagen, men jeg seer dog ikke, at der deri skulde kunne være Noget iveien for, at man nu vedtog det

foreliggende Lovudkast, i det Væsentligste uforandret, — maaskee, som sagt og som der synes at være Stemning for, med Optagelse af Bestemmelserne for Folkethingsvalgene — og derpaa i et særegent Udcast optog en ny Forbedling af Folkethingsvalgekredse, da den hidtilværende Forbedling jo ved Loven af 16de Juni 1849 kun er givet som et Regulativ, der følger med Loven. Der vil dog vistnok ikke kunne være Noget iveien for at forsøge paa i Løbet af de 3 Aar, som ligge mellem det nuværende Tilfælde og den Tid, da nye almindelige Valg til Folkethinget skulle foretages, at komme til Enighed om en noget billigere og rimeligere Forbedling af Valgekredse. Med Hensyn til § 14 i det foreliggende Lovudkast har den høitærede Indenrigsminister ytret, at han ikke fandt det fornødent i Lovudkastet at foreskrive, at de Kjøbstadbeboere, som paa Grund af deres Skatteindtægt efter Grundloven ville være valgberettigede blandt de Høistatistede, skulle optages paa Valglisten over disse. Det forekommer mig imidlertid noget besynderligt ved en Lov at vedtage, at en Grundlovsbestemmelse ikke skal komme til Anvendelse, før det bliver Kjøbstædernes Communalbestyrelser beleiligt at foretage de efter den fornødne Skatteansættelser. Det forekommer mig meget naturliggere, at Valgloven i denne Henseende strengt stiller sig paa Grundlovens Standpunkt, ved ligefrem at foreskrive Kjøbstæderne, at de skulle foretage saadanne Ansættelser. Der gives mange Kjøbstæder, hvor en saadan Skatteansættelse alt er foretagen. — I Lovudkastets § 26 staaer der i første Punktum, at, naar uagtet Opfordring Ingen mere begjærer at deeltage i Valget, skulle de, som have bestyret samme, tilføre deres egne Stemmer, og at hermed sluttes Afstemningen. Det forekommer mig, at der turde være Grund til her at optage en lignende Bestemmelse som den, der findes i Loven af 31te Marts 1860 om de kommunale Valg i Kjøbstæderne, at Afstemningen i intet Tilfælde kan sluttes tidligere end 3 Timer efter, at Valghandlingen er begyndt. Det kan nemlig let tænkes, at en stor Deel Vælgere vel kunne have Lyft til at afgive deres Stemmer, men ere forhindrede i at møde strax ved Begyndelsen af Valghandlingen, og